

บทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหอาชญากรรม

The Roles of the Chief Abbots in Nakhonpathom Province to Solve Crime Problem

มานพ นักการเรือน¹

Manop Nakkanrian

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ.2556

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาอาชญากรรมในจังหวัดนครปฐม บทบาทของพระสังฆาธิการที่มีต่อการแก้ไขปัญหอาชญากรรม เปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหบทบาทของพระสังฆาธิการที่มีต่อการแก้ไขปัญหอาชญากรรม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำนวน 202 รูป พร้อมทั้งได้เลือกทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 5 รูป เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอาชญากรรมในจังหวัดนครปฐม โดยรวม อยู่ในระดับมาก พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหอาชญากรรม โดยรวม อยู่ในระดับทุกครั้ง พระสังฆาธิการที่มีอายุและพรรษาต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหอาชญากรรมโดยรวมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน และพระสังฆาธิการได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอาชญากรรม คือ ด้านการเผยแพร่ธรรมะ คือ การเผยแพร่ธรรมะส่วนใหญ่ทำได้ภายในวัด ต้องรอโอกาสเทศนาจึงควรมีการเผยแพร่ธรรมะเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า พระสังฆาธิการควรมีบทบาทร่วมประชุมปรึกษาหารือทำความเข้าใจถึงปัญหอาชญากรรมตามแนวทางอริยสัจ 4 มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังศีลธรรมและคุณธรรมแก่เยาวชนและประชาชน ตลอดจนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาบรรยายเสริมเพื่อให้รู้โทษภัยของปัญหอาชญากรรม

คำสำคัญ 1.บทบาทของพระสังฆาธิการ 2.จังหวัดนครปฐม 3. การแก้ไขปัญหอาชญากรรม

¹ป.ธ.6., ศน.ม, PhD., รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ABSTRACT

The objectives of this research article were : to study crime problem in Nakhonpathom Province; the roles of the chief abbots to solve crime problem; to compare the roles of the chief abbots classified with personnel factors and to find

The suggestions about problems and solutions concerning the roles of the chief abbots to solve crime problem. This was a mixed method research. The sample groups were 202 chief abbots in Nakhonpathom Province and 5 chief abbots were selected for in-depth interview. Tools using for collecting data were questionnaires and the structured in-depth interviews.

The results of research were found as follows : The Crime problem in Nakhonpathom Province in the whole view was at high average. The chief abbots had the roles to solve crime problem in the whole view of 3 aspects of every time. 3) The chief abbots with different age and rainy season (Vassa) had difference of the roles to solve crime problem in the whole view of 3 aspects with statistic significant average .05. The chief abbots had suggested problems and solutions : the aspect of Dhamma preaching, the most chief abbots preached Dhamma only in temples, they were invited. They should continuously preach Dhamma in proactive way. The results of data analyzing from interviews were found that the chief abbots had role to solve crime problem in the approach of the 4 noble truths, provided morality maturity activities to youth and people and invited organizations to lecture disadvantage of crime problem.

Key Words 1. The Roles of the Chief Abbots 2. Nakhonpathom Province
3. Solving Crime Problem

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม ได้ระบุสถิติคดีอาญาที่สำคัญ ๆ ของสถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐมไว้ คือ คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ใน พ.ศ. 2546 รับแจ้ง 861 จับ 381 ในพ.ศ. 2547 รับแจ้ง 943 จับ 409 ในพ.ศ. 2548 รับแจ้ง 920 จับ 410 ในพ.ศ. 2549 รับแจ้ง 409 จับ 203 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ใน พ.ศ. 2546 รับแจ้ง 1446 จับ 518 ใน พ.ศ. 2547 รับแจ้ง 1613 จับ 424 ใน พ.ศ. 2548 รับแจ้ง 1786 จับ 598 ใน พ.ศ. 2549 รับแจ้ง 842 จับ 284 คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย คือ ยาเสพติด ใน พ.ศ. 2546 รับแจ้ง 1908 จับ 1983 ใน พ.ศ. 2547 รับแจ้ง 1023 จับ 1078 ใน พ.ศ. 2548 รับแจ้ง 1845 จับ 1909 ใน พ.ศ. 2549 รับแจ้ง 1342 จับ 1386

(<<http://police.nakhonpathom.info/>> สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2554)

จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในเขตจังหวัดนครปฐม ประชาชนที่เดินทางมานมัสการปูชนียสถาน และพระพุทธรูปสำคัญและท่องเที่ยวจับจ่ายซื้อของและประชาชนในจังหวัดนครปฐมไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และไม่สามารถอยู่อย่างปกติสุขได้

พระสังฆาธิการมีอำนาจหน้าที่ (ภารกิจ) ของคณะสงฆ์ คือการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำงานในลักษณะกระบวนการประชาสังคมบวรและมีความสัมพันธ์กับชาวบ้าน ได้แก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างไรบ้าง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า **“บทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม”** เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์ประเทศไทยตามที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) กำหนดไว้

2. โจทย์วิจัย

- 2.1 ปัญหาอาชญากรรมในจังหวัดนครปฐมมีมากน้อยเพียงใด
- 2.2 พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน
- 2.3 พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกันหรือไม่

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 3.1 เพื่อศึกษาปัญหาอาชญากรรมในจังหวัดนครปฐม
- 3.2 เพื่อศึกษาบทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- 3.3 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 3.4 เพื่อหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามหาบทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน
- 4.2 พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีพรรษาต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน
- 4.3 พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีการศึกษาทางโลกต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน
- 4.4 พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 5.1 ทำให้ทราบปัญหาอาชญากรรมในจังหวัดนครปฐม
- 5.2 ทำให้ทราบบทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- 5.3 ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีอายุ พรรษา การศึกษาทางโลก และระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งต่างกัน
- 5.4 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามหาบทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- 5.5 จะนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเสนอแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยจัดทำเป็นบทความวิจัยไปเผยแพร่
- 5.6 จะนำผลงานวิจัยเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายคือพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ทั้งที่เป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์และบทความวิจัย

6. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย โดยมี **ประชากร** ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 428 รูป โดยแบ่งเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครปฐม มีจำนวน 84 รูป อำเภอกำแพงแสน มีจำนวน 74 รูป อำเภอดอนตูม มีจำนวน 34 รูป อำเภอนครชัยศรี มีจำนวน 90 รูป อำเภอบางเลน มีจำนวน 82 รูป อำเภอพุทธมณฑล มีจำนวน 12 รูป และอำเภอสสามพราน มีจำนวน 52 รูป **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำนวน 202 รูป ที่ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) จากบัญชีรายชื่อพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม แล้วนำมาหาอัตราสัดส่วนของประชากร (Proportional to Size) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างแยกแต่อำเภอ จึงใช้วิธีสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลาก และมีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในท้องถิ่นตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยวิธีการคัดเลือกอำเภอละ 1 รูป จำนวน 5 รูป

7. ผลการวิจัย

7.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ใช้การวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย มีปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพระสังฆาธิการ

ข้อมูลทั่วไปของพระสังฆาธิการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
40 ปีลงมา	64	31.70
41-50 ปี	42	20.80
51 ปีขึ้นไป	96	47.50
รวม	202	100.00
พรรษา		
15 พรรษาลงมา	58	28.70
16-25 พรรษา	54	26.70
26 พรรษาขึ้นไป	90	44.60
รวม	202	100.00
การศึกษาทางโลก		
ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา/ปวช.	63	31.20
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	13	6.40
ปริญญาตรีขึ้นไป	126	62.40
รวม	202	100.00
ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง		
10 ปีลงมา	106	52.50
11-20 ปี	63	31.20
21 ปีขึ้นไป	33	16.30
รวม	202	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า พระสังฆาธิการมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 47.50 มีพรรษา 26 พรรษาขึ้นไป ร้อยละ 44.60 มีการศึกษาทางโลกระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 62.40 และมีระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง 10 ปีลงมา ร้อยละ 52.50

7.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมในจังหวัดนครปฐม พบว่า ปัญหาอาชญากรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $SD = .44$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า “ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงจาริกไป เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์” เป็นพุทธพจน์ที่ค่านึงถึงสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD = .55$) รองลงมาคือ ปัญหาอาชญากรรมมีสาเหตุมาจากความโลภ ความโกรธ ความไม่รู้ การคบคนชั่วเป็นมิตร ความยากจนและการขาดอาชีพที่มั่นคง เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งควรละ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, $SD = .81$) และสุดท้ายคือ ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นสามารถทำให้หมดสิ้นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = .79$) ตามลำดับ

7.3 ผลการวิเคราะห์บทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยรวม อยู่ในระดับทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .53$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.60$, $SD = .51$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการประชาสังคมบวร อยู่ในระดับทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.22$, $SD = .70$) และสุดท้ายคือ ด้านการเผยแพร่ธรรมะ อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.93$, $SD = .60$) ตามลำดับ มีปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยรวมทั้ง 3 ด้าน

บทบาทของพระสังฆาธิการ 3 ด้าน	ระดับบทบาท		
	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านการเผยแพร่ธรรมะ	3.93	.60	เกือบทุกครั้ง
2. ด้านกระบวนการประชาสังคมบวร	4.22	.70	ทุกครั้ง
3. ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธศาสนา	4.60	.51	ทุกครั้ง
รวม	4.25	.53	ทุกครั้ง

จากตารางที่ 2 พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยรวม อยู่ในระดับทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .53$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.60$, $SD = .51$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการประชาสังคมบวร อยู่ในระดับทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.22$, $SD = .70$) และสุดท้ายคือ ด้านการเผยแพร่ธรรมะ อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.93$, $SD = .60$)

7.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุ พรรษา การศึกษาทางโลก และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ด้าน 1) ด้านการเผยแพร่ธรรมะ 2) ด้านกระบวนการประชาสังคมบวร 3) ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธศาสนา และโดยรวมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรตาม \ ตัวแปรต้น	อายุ	พรชชา	การศึกษาทาง โลก	ระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่ง
1) ด้านการเผยแพร่ธรรมะ	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
2) ด้านกระบวนการประชาสังคม	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
3) ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธศาสนา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง
โดยรวม	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 3 พบว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุและพรชชาต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมโดยรวมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

7.5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามหาปัญหาของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) **ด้านการเผยแพร่ธรรมะ** คือ การเผยแพร่ธรรมะส่วนใหญ่ทำได้ภายในวัด ต้องรอโอกาสเทศนา จึงควรมีการเผยแพร่ธรรมะเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดกิจกรรมอบรมและปฏิบัติธรรมตามสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน เป็นต้น

2) **ด้านกระบวนการประชาสังคม** คือ ขาดการประชุมวางแผน ดำเนินงานและประเมินผลร่วมกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนอย่างจริงจัง จึงควรมีการร่วมมือประชุม วางแผน ดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลของบ้าน วัด โรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

3) **ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธศาสนา** คือ สภาพสังคมถูกครอบงำ กระตุ้นให้เกิดความโลภ ความโกรธ จนให้กระทำความผิดต่าง ๆ ขาดการสอดส่องดูแลผู้เข้ามาบวชและเยาวชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรมแก่ประชาชน โดยเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ และจึงควรจัดให้มีการตรวจหาสารเสพติดภายในวัดและชุมชนอยู่เป็นประจำ

4) **ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม)** คือ คณะสงฆ์ควรมีการสำรวจปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนและจัดทำแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ อย่างเป็นระบบ และสั่งการให้พระสงฆ์ทุกระดับชั้นดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นให้ได้ พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรค

7.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 5 รูป ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้มีดังนี้

1) **สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม** พบว่า สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมมาจากความโลภเกินไป ความโกรธ อาฆาตร้ายและความหลงใหลมัวเมา ไม่รู้จักจริง ครอบครัวยังไม่มีความเข้มแข็ง ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่ลูกที่มากพอ มีการทะเลาะเบาะแว้ง/การใช้ความรุนแรง/มีปากมีเสียง ไม่เข้าใจกัน การถูกครอบงำด้วยเทคโนโลยี ไม่มีอาชีพที่มั่นคง ดังนั้น จึงสรุปเป็นความจริงขั้นพื้นฐาน (Grounded Theory) ได้ว่า ปัญหาอาชญากรรมมีสาเหตุมาจากกิเลส ซึ่งอยู่ในจิตใจของตัวคน เป็นรากเหง้าของอกุศลมูล ได้แก่ โลภะ โทสะและโมหะ (อวิชชา) เป็นปัจจัย

ภายใน สภาพทางสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกไม่ได้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดีพอ

2) ปัญหาและอุปสรรคของการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ห่างวัด ห่างเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เพราะต่างคนต่างก็ดิ้นรนในเรื่องการเลี้ยงปากเลี้ยงท้องและสร้างความมั่นคงด้านวัตถุให้แก่ครอบครัว และการเผยแพร่ธรรมของพระสงฆ์ ที่เป็นพระสังฆาธิการทำในเชิงรับ รอให้ประชาชนเข้ามาหาในวัด ในงานศพ งานประจำปี วันสำคัญทางเทศกาล เช่น วันปีใหม่ (การสวดมนต์ข้ามปี) วันสงกรานต์ หรือวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา หรือเมื่อได้รับนิมนต์จากประชาชนในโอกาสต่าง ๆ ไม่ได้เพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ธรรม เช่น ติดต่อยังหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน เพื่อไปบรรยายธรรม สนทนาธรรมแก่บุคลากรของหน่วยงานดังกล่าว หรือถ้ามีก็เป็นการเจริญพุทธมนต์ก็ทำในแง่ศาสนาพิธีไป ดังนั้น จึงสรุปเป็นความจริงขั้นพื้นฐาน (Grounded Theory) ได้ว่า การขาดความร่วมมือกันอย่างจริงจังเป็นรูปธรรม ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) และการเผยแพร่ธรรมของพระสงฆ์ ที่เป็นพระสังฆาธิการทำในเชิงรับ รอให้ประชาชนเข้ามาหาในวัด ไม่ได้เพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ธรรม

3) บทบาทหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม พบว่า พระสงฆ์ควรมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือทำความเข้าใจถึงปัญหาอาชญากรรม สาเหตุการเกิดขึ้นของปัญหาอาชญากรรม และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างจริงจัง จึงจะทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังศีลธรรมและคุณธรรมแก่เยาวชนและประชาชน เช่น เข้าค่ายคุณธรรม อบรมพุทธบุตร อบรมการปฏิบัติธรรม เข้าวัดรักษาศีล 5 และฟังเทศน์ทุกวันพระและวันอาทิตย์ ตลอดจนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น สถานีตำรวจภูธร ปปส. กรมราชทัณฑ์ มาบรรยายเสริมเพื่อให้รู้โทษภัยของปัญหาอาชญากรรม ดังนั้น จึงสรุปเป็นความจริงขั้นพื้นฐาน (Grounded Theory) ได้ว่า พระสงฆ์ร่วมประชุมปรึกษาหารือทำความเข้าใจถึงปัญหาอาชญากรรมตามแนวทางอริยสัจ 4 มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังศีลธรรมและคุณธรรมแก่เยาวชนและประชาชน ตลอดจนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาบรรยายเสริมเพื่อให้รู้โทษภัยของปัญหาอาชญากรรม

4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า “หน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมอาชีพที่มั่นคงให้แก่ประชาชนหรือเยาวชนที่ไม่ประสงค์จะศึกษาเล่าเรียนต่อไป และสิ่งที่สำคัญในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมก็คือการสร้างความปลอดภัยของครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญ เป็นเสมือนเกราะป้องกันภัย เทศกาลสำคัญควรทำกิจกรรมครอบครัวไปในทางเดียวกัน เช่น เทศกาลปีใหม่ พ่อแม่ลูกก็ชวนกันไปทำบุญ เทียว ทานข้าวกันเป็นกิจกรรมครอบครัว ดังนั้น จึงสรุปเป็นความจริงขั้นพื้นฐาน (Grounded Theory) ได้ว่า การส่งเสริมอาชีพที่มั่นคงทั้งจากภาครัฐและเอกชนให้แก่ประชาชนและเยาวชนและการสร้างความปลอดภัยของครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ

8. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ปัญหาอาชญากรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยรวม อยู่ในระดับทุกครั้ง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุและพรรษาต่างกัน มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมโดยรวมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาบทบาทของพระสังฆาธิการที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม พบว่า การเผยแพร่ธรรมะส่วนใหญ่ทำได้เฉพาะภายในวัด ต้องรอโอกาสเทศนา บรรยายอบรมตามวันสำคัญหรือเมื่อได้รับการนิมนต์ จึงควรมีการเผยแพร่ธรรมะเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ปัญหาอาชญากรรมมีสาเหตุมาจากกิเลส ซึ่งอยู่ในจิตใจของตัวคน เป็นรากเหง้าของอกุศลมูล ได้แก่ โลภะ โทสะและโมหะ (อวิชชา) เป็นปัจจัยภายใน สภาพทางสังคมเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกไม่ได้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดีพอ และการสร้างความอบอุ่นของครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ

9. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

9.1 ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมโดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับทุกครั้ง ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า พระสังฆาธิการเป็นผู้ที่มีบทบาทในสังคม และเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนในชุมชนนั้น ๆ คอยให้คำปรึกษาแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแก่คนในสังคม ในรูปแบบของการเผยแพร่ธรรมะ ชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติศีล 5 ทุกประเภท ร่วมกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม โดยให้หลีกเลี่ยงสมาคมกับคนพาล เลี่ยงชื้อพอบตามหลักหัวใจเศรษฐกิจ จึงทำให้พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหอบายมุขโดยรวม อยู่ในระดับทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ **ภารกิจของพระสังฆาธิการ** คือ บริหารการคณะสงฆ์และการพระศาสนาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2541) ซึ่งได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ (ภารกิจ) ของคณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้าน ไว้ในระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ทุกระดับ ดังนี้ “(1) ดำเนินการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช (2) ควบคุมและส่งเสริมการรักษาความเรียบร้อยดีงาม (การปกครอง) การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแพร่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ให้ดำเนินไปด้วยดี” (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2548, หน้า 23-28.)

9.2 ผลการวิจัยจากแบบสัมภาษณ์ พบว่า พระสังฆาธิการควรมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือทำความเข้าใจถึงปัญหาอาชญากรรม สาเหตุการเกิดขึ้นของปัญหาอาชญากรรม และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ทั้งในส่วนของพระสังฆาธิการเองและร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง จึงจะทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับประชาสังคมบวรของ **พระมหาสุเทพ สุวณฺโณ** ว่า การก่อให้เกิดกระบวนการประชาสังคม “บวร” คือการนำเอารูปแบบและแนวคิดการพัฒนาแบบ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มุ่งพยายามที่จะนำเอาองค์กร และ/หรือ สถาบันหลักในชุมชนท้องถิ่นมาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา (<http://src.ac.th/web/index.php?option=content&task=view&id=225> &Itemid=69 สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555)

10. ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปผลเป็นข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

10.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหอาชญากรรม ด้านแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมของพระพุทธรศาสนาสูงกว่าทุกด้าน เป็นการแสดงถึงการแก้ไขต้องเริ่มมาจากการป้องกัน เป็นเบื้องต้นเสียก่อน จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารว่า ควรกำหนดเป็นนโยบายให้มีการส่งเสริมแนวทางการป้องกันอาชญากรรมตามพระพุทธรศาสนา โดยการจัดวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ผสานความร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน โดยให้มีตัวแทนของแต่ละส่วนเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมแนวทางการป้องกันอาชญากรรมเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน

10.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่า ท่านได้ให้บุคคลประพฤติสุจริตทั้งทางกาย และทางวาจา เรียกว่ากายสุจริตและวจีสุจริต ซึ่งอยู่ในขั้นศีลนั่นเองเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ จึงมีข้อเสนอแนะให้พระสังฆาธิการเมื่อได้รับนิมนต์จากหน่วยงานและชุมชนต่าง ๆ ให้เน้นเทศน์ศีล 5 โดยให้ถือว่ากัณฑ์เทศน์สำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหอาชญากรรม

10.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

- 1) ควรวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่พระพุทธรศาสนาของพระสงฆ์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมต่าง ๆ
- 2) ควรวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของกระบวนการประชาสังคมบวรที่มีต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน/ท้องถิ่น
- 3) ควรวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักธรรมทางพระพุทธรศาสนาไปใช้ในการแก้ไขปัญหาสังคมต่าง ๆ

11. บรรณานุกรม

การศาสนา, กรม. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช 2530.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.

สำนักงานพระพุทธรศาสนาแห่งชาติ. คู่มือพระสังฆาธิการและพระวินยาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธรศาสนาแห่งชาติ, 2548.

<<http://police.nakhonpathom.info/>> (สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2554)

<<http://src.ac.th/web/index.php?option=content&task=view&id=225&Itemid=69>> (สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555)

12. คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. ศรีศักดิ์ สุนทรไชย ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้กรุณาช่วยตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตลอดจนผู้บริหารและคณาจารย์ทุกท่านที่สนับสนุนในการทำการวิจัยในครั้งนี้และผู้ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ทุกรูป